
◆ ST. OLAV ◆

Redaktør: Mgr. Irgens. Medarbeidere: mgr. Dr. Karl Kjelstrup, dominikanerpater A. Lutz, Sigrid Undset, Lars Eskeland.
ST. OLAVS REDAKSJON, AKERSVEIEN 5 - OSLO - TELEFON 23743

INNHOOLD: Hyrdebrev for fasten 1933. — Sogneprest J. Recktenwalds velkomsttale. — Snikende gift. — De nye kardinaler. — Aktuell romankonkurranse. — Therese Neumann skal undersøkes. — Bokanmeldelse. — Herhjemme — og derute.

RETT + OG + SANNHET

Hyrdebrev for fasten 1933.

Jacob Mangers,

ved Guds barmhjertighet og den Apostoliske Stols velvilje

Apostolisk vikar for Oslo Vikariat

Biskop av Selja,

til det Apostoliske Vikariats presteskap og troende

hilsen og velsignelse i Herren.

Høitelskede i Herren!

Da Kristus vilde frelse verden begynte han med å hellige familien, idet han selv i trede år levde i familiens skjød og ved begynnelsen av sitt offentlige liv virket sitt første under til beste for en familie. Familien er det store mennesketræs rot, og likesom træet trekker liv og næring fra roten, så får det menneskelige samfund sitt liv og sin kraft fra familien. Og Kristus, verdens frelser, begynte med å læge, med å hellige roten, før han vilde ta sig av grenene, det vil si, menneskenes sociale sammenslutninger, såsom staten.

Det er en av vår tids store villfarelser, at man blott tenker på individet og svært lite bekymrer sig om hjemmene, som jo er verdens og tradisjonens helligdom. Loven om skilsmisse, barnebegrensningsspørsmålet osv. er utslag av denne individets kultus, som er rett og slett egoisme.

Det er derfor at i våre dager så mange av mennesketreets grener er syke, ja syke til døden, så at selve treet, det menneskelige samfund, mangler livskraft. Og man kan ikke redde det fra undergang, man kan ikke få

full kraft og fullt liv i det, hvis man ikke først begynner med å læge roten, og gjennom roten tilføre det kraft og næring. Vi må følge Kristi eksempel, vi må begynne med roten, med familien, forat der gjennom roten kan komme nytt liv i grenene, forat gjennom familien hele samfundet igjen kan bli sunt, friskt og sterkt. Viktigere enn alle andre store spørsmål, som i våre dager optar verden, er spørsmålet om hvorledes de sår kan læges, som tidsånden, nydelsessyken, egoismen, den frie kjærlighet, synden mot det spirende liv, har påført familien.

Intet ligger mig mere på hjertet, høitelskede i Herren, enn familiens helliggjørelse og familielivets blomstring. Med *gode* familier, *gode kristelige* familier, vil verden frelses fra dens sykdom, fra de onder, som herjer den. Det er derfor jeg i mitt første fastehyrdebrev har valgt å tale om den kristelige familie. Om den kristelige families grunnleggelse og om den kristelige families liv ved den hjemlige arne vil jeg tale til eder, fremstille for eder familien i dens betydning, nødvendighet og skjønhet.

I.

Døren til familiens helligdom er ekteskapets pakt, en pakt, som for de kristnes vedkommende, av Kristus selv er blitt ophøiet til å være et av den Nye Pakts syv sakramenter. Enhver gyldig inngåelse av ekteskapet blandt døpte er derfor et sakrament som meddeler ektefellene Guds nåde til å kunne opfylle sine familiepplikter. Frelserens personlige nærvær ved brylluppet i Kana viser oss at Gud har gjort familien til en helligdom og at han vil gi den sin nåde og sin velsignelse.

Men dersom familien er en helligdom, så følger derav at den som føler sig kallet til å stifte et hjem må treffe sitt valg for Guds åsyn. Her gjelder fremforalt salmistens ord: «Dersom ikke Herren bygger på huset, da arbeider de som bygger på det forgjeves.» (Salm. 126). Ja, å inngå ekteskap, det er å bygge en helligdom i hvilken Gud må ha høisetet, det er å bygge et hus som er vuggen for de kommende slekter.

For Guds åsyn må man derfor treffe valget av ektefelle. Her er det ikke nok med den kloke menneskelige beregning, for ikke å tale om dem som i sitt valg kun lar sig lede av kjød og blod, av lidenskap og forgjengelig skjønnhet. «Når Herren ikke bygger huset, da arbeider de som bygger på det forgjeves.» Å, hvor gjerne vilde jeg skrive disse ord med gylne bokstaver i våre unge menns og unge pikers hjerter! Et hus, en helligdom, må bygges på fast klippegrunn, hvis ikke de mange stormer, som nødvendigvis kommer til å rase om den, skal styrte den i grus.

1) For Guds åsyn treffer man valget, når man i overnaturlig ånd, i bønn og alvor, overveier de plikter man påtar sig når man inngår ekteskap.

Ingen vil kunne bestride at en families grunnleggelse er en av de allerviktigste begivenheter i menneskelivet. Men der gis mennesker, som treffer sitt livs allerviktigste og allervanskeligste valg næsten i blinde, med liten overveielse, uten bønn om Guds bistand. Hvad under da at det ender med en tragedie! Å ville binne sig for livet og påta sig å løse livets og familiens store oppgaver for en flyktig forelskelses skyld, det er å drømme en drøm som snart vil ende med en sørgelig opvåknen.

Den som grunnlegger en familie må ha for øie Herrens ord om ekteskapets uopløselighet. Ekteskapet er for livet. Familien omslynger mann og hustru, foreldre og barn med et uopløselig bånd, som kun døden kan sønderrive. I evangeliets lys må det da overveies om de plikter der følger av ekteskapets enhet og uopløselighet kan oppfylles, hvad der så enn måtte komme: selvforskyldte og uforskyldte misforståelser, uoverens-

stemmelser, sykdom, vanskeligheter av enhver tenkelig art.

For Guds åsyn må man spørre sig: kan jeg tåle, kan jeg forsake mig selv, kan jeg tie, kan jeg tilgi, kan jeg lide, kan jeg tilpasse mig, kan jeg bære skuffelser? Den unge mann må vel overveie om han også i sannhet kan være en *mann* og ernære en familie. Den unge brud må være klar over om hun kan være en hustru der kan sprede solskinn gjennom hele huset; hun må vite at hun ofte hele netter igjennem må våke ved vuggen eller ved sykeleiet.

Inngår man ekteskap uten alvorlig overveielse, uten bønn om Guds bistand, da blir det ofte til en tragedie, og ikke porten til et lite jordisk paradys. Den som kun søker den gylne flitterstas, en brud eller brudgom er mer eller mindre rikt utstyrt, den vil få føle gulletts forbannelse. Den som kun vil være lykkelig, men ikke i første rekke *gjøre* lykkelig, vil ikke finne sin egen lykke, og dertil ennu ødelegge en annens lykke. Den som bygger sin kjærlighet på en forgjengelig skjønnhets fortryllelse, vil kun finne en forgjengelig lykke. I overnaturlig ånd, i bønn og alvor må man derfor træ inn i familiens helligdom.

2) For Guds åsyn treffer man valget, når veien til alteret ikke er en syndens vei, men den fornuftige, hellige, rene kjærlighets vei. Likesom den hellige familie i Nazaret hadde sitt utspring i Gud selv, så må det også kunne sies om alle kristelige familier, at de har sitt utspring i Gud. I Gud og med Gud skal hjertene prøves og hendene bindes sammen; på Gud må blick og tanke være rettet ved grunnleggelsen av en familie.

Familier som ikke er rene i sitt utspring, familier som er grunnlagt på en syndig, lastefull forlovelse, må trekke Guds unåde og Guds straff over sig: «Den som sår i kjødet, skal høste fordævelse av kjødet,» skriver Ap. Paulus til Galaterne 6, 8. Og erfaringen, en bitter erfaring er der og taler et tydelig sprog: Hvorfor gis der så mange ulykkelige familier? Hvorfor kan de ikke finne eller ikke bevare den huslige fred? Hvorfor adlyder ikke barnene eller hvorfor er de kommet på avveier? Ofte, meget ofte, er det en Guds straff for en lastefull forlovelse, hvor man har tilegnet sig rettigheter som er forbeholdt det rettmessige ekteskap, eller for et ekteskap som har vært vanhelliget i sin grunnleggelse: «Prydet med jomfrukransen vil jeg stå ved vielsesalteret», det må være løsenet.

Om ekteskapet og om familien må der kun tenkes hellig og tales kyskt og rent. Den ekteskapelige ordning er noget hellig; Guds skapervelsignelse fortsettes ved den gjennom tidene, og menneskelivets begynnelse blir

helliget ved sakramentets nåde. Derfor bør man før ekteskapets inngåelse og familiens grunnleggelse undgå å la sin sjel opfylle med urene, forvrengte fantasibilder fra dårlig lektyre, kino og teater, hvor familien og ekteskapet ofte blir fremstillet i vrangbilleder og deres hellighet undergravet.

Det gjelder å fylle sjelen med rene idealer om stjernen der står over Betlehems stall og spredde forklart himmelys over en ren og hellig familie og over den dype, hellige hemmelighet der binder foreldrene sammen, og der viser det hellige, vidunderlige forhold som hersker mellom mor og barn. Ren i sitt utspring må familien være, skal den bli til en helligdom, bygget av Gud selv.

3) For Guds åsyn treffer man valget, når man tar hensyn til den tilkommende ektefelles religion og tro fremfor alle andre egenskaper.

Et ekteskap med en anderledes troende — jeg forutsetter her at den katolske Kirkes betingelser for blandede ekteskaper er opfylt — kan ikke skape den åndsenhet som etter Guds vilje skal herske i en familie. Jeg retter nu den mest inntrengende appell til vår katolske ungdom, spesielt til våre katolske unge menn: «I eders livs allerviktigste og for hele livet avgjørende valg, må det være eder maktpåliggende å finne en katolsk ektefelle, selv om I derved, menneskelig talt, måtte bringe store ofre og gi avkall på jordiske fordeler.» Slike ofre blir hundrefold opveiet ved Guds nåde og velsignelse til den huslige fred og forståelse, enhet og endretthet.

Jeg vet det godt: vi er kun et fåtall katolikker heroppe blandt anderledes troende, og ofte er der ingen annen utvei enn blandet ekteskap, men det må aldri skje på bekostning hverken av Kirkens lære og krav eller av ens egen overbevisning og samvittighet. Og dog — til vår store skam — er jeg nødt til å si det: altfor ofte inngår især våre unge menn blandet ekteskap: ledet enten av ufornuftig kjærlighet eller av timelige fordeler går de våre unge piker forbi og vender sin hu mot anderledes troende.

Kjære ungdom, kjære katolske unge menn, overvei dog godt om I i lengden ikke er bedre tjent med en ektefelle som i troens enhet kan skape et fast grunnlag for et lykkelig ekteskap, for et ekteskap, der i sannhet kan bli en helligdom, bygget av Gud selv.

Jeg respekterer fullt ut våre i troen skilte brødres religiøse overbevisning, hvis den er dem dyrebare og hellig, men den stemmer ikke overens med vår overbevisning. Og hvorledes vil enhet og endretthet

kunne herske i en familie, når der ikke er fellesskap i det helligste og ubrødeligste mennesket eier? Når ved «Fadervår» tankene går fra hverandre, når på sønn- og helligdagene veien til kirken skilles, hvorledes kan da ektefellenes sjeler bevare sin harmoni og deres hjertes slå i samklang?

Ja, dersom man kun hadde dette å innvende mot de blandede ekteskaper, nemlig mangel på fellesbønnens gylne bånd, som i et lykkelig ekteskap må binde sammen ektefellene sig imellem, og foreldrene med barnene, da måtte man tale mot dem, advare mot dem. Religiøstsinne mennesker må i lengden finne det tungt, ja utålelig, i livets bitreste og i livets herligste stunder ikke å kunne folde hendene i den samme bønn til Ham som er vår alles felles far.

Enten ektefellene holder fast hver på sitt — og det må man respektere, dersom de da viser gjensidig forståelse og aktelse for den annen parts overbevisning — men da vil man alltid savne sjelens fullkomne harmoni, som skal herske mellom dem der skal være «ett kjød»; eller — og det er dessverre som oftest tilfelle — de blir likegyldige og lunkne, og lever for dagen og døgn, ubekymret om sin Gud, og således gir de avkall på livets skjønneste og høieste ideal. Hvorledes kan de da i sin sjels dyp være lykkelige, hvorledes kan de da ha Guds velsignelse og Guds trøst i livets tunge timer? «Når Herren ikke bygger på huset, da arbeider de som bygger på det forgjeves.» — Hvor ofte hender det også at i blandede ekteskaper religionen kun er roten og utgangspunktet til strid og uenighet! Ekteskapet skal ikke være grunnlaget til strid og splid, men et grunnlag til enhet og endretthet. Vel måtte forståelsesfulle og ekte dypt religiøse mennesker aldri kunne volde ufred på grunn av religionen, som jo preker fred og kjærlighet, men der gis dessverre så få forståelsesfulle mennesker, så få der virkelig er trengt inn i troens sammenbindende makt.

Enhver katolsk ung mann og enhver katolsk pike bør derfor i det minste skaffe sig så megen klarhet om den tilkommende anderledes troende ektefelle også har så megen karakter og så megen forståelse, at vedkommende respekterer de katolske anskuelser og ikke legger hindringer i veien for oppfyllelsen av deres religiøse plikter, og det især for barnenes vedkommende.

For barnenes vedkommende, ja. Værst går det i almindelighet med barneopdragelsen i blandet ekteskap. Selv der hvor den katolske barneopdragelse er sikret — og det krever Kirken som en ufravikelig regel — mangler i denne opdragelse det gylne fellesbånd som knytter foreldre og barn til Gud. En protestantisk mor

kan godt være for sitt katolske barn en ideell mor i alt, kun ikke i én ting: hun kan ikke være en ideell bedende mor. En protestantisk far kan være en god far i alle ting for sine katolske barn, men ikke når det gjelder barnenes forhold til Gud.

En protestantisk far eller en protestantisk mor, som ber med sine barn på katolsk vis — såsom de har forpliktet sig til ved ekteskapets inngåelse — kan ikke bringe sin sjel til å føle med barnenes sjel, og hvilken verdi har da bønnens ord i farens og morens munn, når ikke deres sjel innånder liv i dem?

Erfaringen viser også, at en anderledes troende mor sjelden i den grad kan leve sig inn i sitt katolske barns tankegang og bønn, at barnet ikke til en viss grad

føler sig fremmed overfor sin mor. Meget ofte har edle protestantiske mødre følt dette, og idet de ærlig forsøkte å forstå sitt barn har de funnet veien til Kristi sanne Kirke.

Men dette bør man ikke gjøre sig stort håp om ved ekteskapets inngåelse, ti en sørgelig erfaring viser at for det meste blir enten barnene forsømt på det religiøse område eller uforstått og fremmede for sin egen mor.

Derfor, kjære katolske ungdom, ha eder for øie Kirkens anordninger og ønsker, når I skal treffe eders livs viktigste valg; de er grunnlaget for eders fremtidige lykke. Treff valget for Guds åsyn, og Guds nåde og velsignelse vil følge eder.

(Forts.)

Sogneprest J. Recktenwald's velkomst-tale

ved hans høiærverdighet biskopens første besøk i Porsgrunn den 12. februar 1933.

Monsignore!

Høiærverdigste hr. biskop!

Som sogneprest til Vår Frue menighet i Porsgrunn ønsker jeg Deres høiærverdighet velkommen hos oss. Det er med stor glede vi ser vår nye overhyrde og biskop i vår midte her!

Porsgrunn har sitt navn etter en liten, beskjednen plante — *pors* (*myrica gale*). I en gammel beskrivelse heter det: «Den senere toldbodø lå på en øde med pors bevokset grunn» — derfra Porsgrunn. Nu, etter at Porsgrunn er vokset op, er ødet forsvunnet og pors med det. Pors finnes nok ennå, men meget sparsommelig ved utkanten av Frier-fjorden ved hvilken Porsgrunn ligger.

Monsignore! Får jeg lov å se i porsplanten et symbol? Pors er, som vi sa, en liten, beskjednen plante. Og Vår Frue menighet i Porsgrunn er en liten, beskjednen menighet i blandt så mange som er større. Men heldigvis er lite ikke det samme som å være uten betydning. Når jeg tenker på vår egen og andre menigheter rundt om i det Apostoliske Vikariat, rinner mig ofte ihu det tillitsfulle Herrens ord: «Frykt ikke, du lille hjord, ti det har behaget eders Fader å gi eder riket» (Lk. 12. 32). Nettop ved dette ord — synes jeg — utvides vår horisont, det gir oss et livssyn mot store mål og med høie idealer, opmuntrende perspektiver for fremtiden, og ikke minst gir det trøst når vi ser at vi så få dog er kjempende med mange vanskeligheter. «Frykt ikke, du lille hjord!»

Porsplanten, som byen vår er opkalt etter, eksisterer altså, om enn i liten utstrekning. Men likesom den i all sin beskjednenhet og i ødet fikk lov å glede sig over *sitt* liv, gotte sig i sollysets stråler og i likhet med de andre livløse skapninger på *sin* måte istemme Herrens pris,

således kan vi — Vår Frue menighet i Porsgrunn — glede oss ved tanken om det trivlige katolske liv, som i fordums dager også hersket på disse kante!

Det være mig i denne forbindelse tillatt å henlede Deres høiærverdighets oppmerksomhet på den lange rekke av minner fra den tid da vårt folk ennå var ett og enig i moderkirkens dyrebare tro.

Porsgrunn ligger nemlig midt i en krans av æverdige minnesmerker fra den tid da også *her* reiste katolske bisper omkring for å preke, vigsle kirker, besøke menigheter og meddele den Helligåndens nådegaver ved håndpåleggelse og bønn til de sjeler som lengtet etter livets kilder.

Reiser vi til Gjerpen ved Skien — en mils vei her i fra — får vi beundre Gjerpens gamle, prektige kirke, som nu i fornyet ungdom kneiser mot sky. Litt lengre nede på den ene side av Skiens-elven har vi Kapitelberget med de nylig restaurerte ruiner av Norges eneste kryptkirke og like overfor ruinene av Gjemsø kloster, et nonnekloster av Benediktiner-ordenen fra det 12. århundre. Gaten, som løper like ved, heter ennå den dag idag Klostergaten og fossen tett ved Klosterfossen, og kun et lite stykke bortover igjen har vi Klosterskogen.

Når biskopen imorgen reiser videre til Arendal, vil De etter 10 minutters kjørsel fra Porsgrunn se Eidan-ger gamle kirke og atter etter en 15 minutters kjøring fra Stathelle Bamble kirkeruiner. I denne kirke blev vår berømte konvertitt, Krogh-Tonning, vistnok døpt, og på kirkegården ved siden av er hans mor begravet. Når vi reiser med banen til Oslo, ser vi fra stasjonen Hjuksebø et stykke borte og nede i dalen Notodden, i hvis nærhet Norges eldste og største stavkirke, Heddal kirke, står, som i det ytre har bevart sin opprinnelige skikkelse fra det 13. århundre; i hjertet av Telemark oppe ved Bandaksvannet hilser Eidsborg gamle kirke

oss. Til sist tør jeg selvfølgelig ikke glemme den navngjetne Mikaelshule oppe ved Nordsjøen med sin gripende saga om pater Sylvester — den siste katolske prest i disse egner før reformasjonen.

Således er Porsgrunn — hvis eksistens er av nyere datum — omgitt på alle kanter av mange herlige minnesmerker fra katolsk tid, så intet under at *vi her* føler tradisjonens pulsslag og de minners bånd som knytter oss til fedrene — til Norge som engang var — ett og enig i moderkirkens favn!

Vel er pors en beskjeden plante og vi selv en liten flokk; men disse historiske minner og langt mere Herrens ord til «den lille hjord», gir oss mot til å arbeide og holde ut alle vanskeligheter til tross.

Og så en ting til: Biskopen er kommet til Vår Frue menighet i Porsgrunn. Jeg setter betoningen på *Vår Frue*, ti nettopp dette vår kirkes og menighets navn tør være — som jeg får lov å forutsette — en spesiell grunn til at de står Deres højærverdighet særlig nær.

Biskopen er medlem av en Maria-kongregasjon, og har i sitt første hyrdebrev satt virket sitt under Guds mors særegne beskyttelse. Men nu er det så at nettopp i Porsgrunn har det Apostoliske Vikariat sin eneste Vår Frue kirke. Kirken er innviet til Guds mor under navnet: «Det gode råds mor». I stedet for den tungvinte betegnelse bruker vi den lette, vakre og tiltalende gammelærverdige benevnelse: Vår Frue kirke. Alle kjenner vårt gudshus under dette navn. Dertil kommer at denne vår kirke er hvad renhet i stilen og dens andaktsvekkende indre angår — uten overdrivelse og efter alles mening et smykkeskrin, som vi ikke vil bytte med noen annen. Den er vår stolthet, og vi er ikke lite krye når vi kan fremvise og berømme den for andre eller høre dens lov og pris av dem som har sett den.

Nuvel! Biskopen er medlem av Vår Frue kongregasjon — *vi* er medlemmer av Vår Frue menighet. Vi hører altså hjemme under én hatt og er mere beslektet med hinannen enn vi i grunnen hadde anelse om. Jeg håper derfor ikke å være ubeskjeden, når jeg som sogneprest til Vår Frue kirke og menighet i Porsgrunn, tillater mig å anbefale begge til Deres højærverdighets særegne velvilje og bevåkenhet. Vår Frue biskop — Vår Frue menighet tør passe godt sammen, tenker jeg.

Og nu til slutt.

Monsignore! Likesom vi ikke vil og kan være en hjord uten hyrde, således skal du heller ikke være en hyrde uten hjord. Enig med dig vil vi være — cor unum et anima una: ett hjerte og én sjel!

Vår biskop for oss og vi for ham!

Ad multos annos! — I mange år!

Snikende gift.

Rett som det er leser man i avisene om anonyme skrivelser, som lik annen giftgass er blitt sendt ut over et individ, en familie, en bygd, og har lagt sig kvelende over freden og gleden. Alt for sjeldent straffes utsenderen efter fortjeneste, for sjelden får han eller hun sin

dom ved en jordisk domstol. Men mulig er ingen forbrytelse så stor som denne stimanns ferd!

Hvem kan gjøre det skjedd uskjedd, hvor slik en anonym giftgassbombe slår ned? Hvem kan tørke de tårer og læge de sår, et anonymt brev forvolder? Vi vet om en fintfølende gammel dame som i ukevis lå fengslet til sin seng, fordi hun hadde fått et sjokk ved mottagelsen av en slik epistel. En forkommen, dypt sunket sjel hadde kastet all sin smuss på henne, og den gamle dame kunde ikke forstå at hun nettopp på grunn av dette angrep stod høiere i sine omgivers øine enn før. Hun følte som hadde hun fått et uutslettelig brennemerke på sig.

Og for manges vedkommende er det slik, ti selv om man i det lengste vegrer sig mot å bli innpodet stygge tanker om andre — *noget* henger alltid ved. Og har den elendige brevskriver sådd tvil og mistro i en sjel, er hans eller hennes mål nådd — han vet at giften vil æte sig langsomt og sikkert vei videre inn i sinnet — vil legge sig lammende over alle handlinger og røve et menneskelivs dyrebareste klenodie: den hellige tillit. Ikke alltid, men for det meste.

Å få et slag like i ansiktet gjør vel ondt, men kan tilgis. Det kan være et momentant vredesutbrudd og med tiden gror der gress derover. Men den anonyme skribent legger helt bevisst all usikkerhetens urolige vesen i ordene som gift for sikrere å kunne drepe. Og man gripes av en grenseløs motbydelighet for det menneske som ikke engang med sitt navn vil stå inne for sine handlinger. Ærlige mennesker er ikke giftblandere — derfor bør man forsøke aldri å tillegge anonyme brever nogen verdi eller betydning. Den som ikke tør underskrive, fortjener ikke å bli lest.

De nye kardinaler.

På det neste konsistorium ventes, efter hvad der meddeles i den katolske dagspresse, utnevningen av følgende erkebiskoper til kardinaler:

Erkebiskop Costa av Florents, født 14. mai 1872 — en kjent sjelesørger og lærd. 23. mai 1928 blev han av pave Pius XI utnevnt til biskop av Padua og den 15. desember 1931 kalt til å beklede det erkebiskoppe-lige sete i Florents.

Erkebiskop Fossati av Turin er født 24. mai 1876 i Arona og tilhører ordenen St. Gaudentius og Carolus-Oblatene. Han er en nidkjær venn av pressen, og har selv i mange år vært redaktør. Allerede i sine studentdager var han en ivrig korrespondent til katolske blader, og imens han studerte teologi redigerte han «Voce di Novara», bispedømmets offisielle organ. Efter at han i lengere tid hadde vært sekretær hos biskop Puciano utnevnte Pius XI ham til biskop av Nuoro og 2. oktober 1929 til erkebiskop av Sassari. Mgr. Fossati virket her hos Sardinien nokså vanskelige befolkning som en

sann katolsk reformator, og gleden i det hele Piemont var derfor stor, da han den 11. november 1930 blev kalt til erkebiskop av Turin.

Mgr. Piétro Fumasoni Biondi, titulærerkebiskop av Dioclea, Apostolisk Delegat i Washington, er født i Rom 4. september 1872. For oss knytter der sig særlig interesse til hans utnevning, da han av pressen enstemmig er utpekt til kardinal van Rossums etterfølger som leder av Propagandakollegiet. Etter å ha fullført sine studier i Rom blev han umiddelbart etter sin prestevielse cancelliskriver i Propagandaen og kardinal van Rossum benyttet ham til arbeider i sekretariatet — en kort tid var han utnevnt til sekretær, inntil han i november 1916 av Benedikt XV blev sent som Apostolisk Delegat til Indien, og senere i samme egenskap til Japan. Etter at mgr. Benzona var blitt utnevnt til kardinal avløste mgr. Biondi ham i Washington, hvor han har forstått overalt i Amerika å oparbeide en sådan sympati og forståelse og nidkjærhet for Kirkens arbeide, at de amerikanske misjonsgaver og andre gaver er steget betydelig. Disse amerikanske forbindelser sies å være et viktig lodd i vektskålen til fordel for hans utnevning til Propagandakongregasjonens øverste leder.

Mgr. Angelo Maria Dolci, titulærerkebiskop av Hierapolis, Apostolisk Nuntius i Bukarest, er en fortrinlig kjenner av forholdene i Orienten. Født 12. juli 1867 i Civitella di Agliano, var han etter sin prestevielse en lang tid beskjeftiget med sjelesorg, til pave Leo XIII kalte ham til biskop av Gubbio. 1906 utnevnte Pius X ham til erkebiskop av Nazians og 1911 til erkebiskop av Amalphi. November 1914 la Benedikt XV en tung verdighet på hans skulder, idet han blev Apostolisk Delegat i Konstantinopel. Verdenskrigen var brutt ut og mgr. Dolci virket trofast for de pavelige fredsformaninger og kjærlighetsgjerninger. Hvor stor hans anseelse var viser de mange takkeskrivelser for hans arbeide, som den tyrkiske regjering sendte den hl. stol og det praktfulle minnesmerke over pave Benedikt XV, som kristne og mohammedanere i broderlig enighet reiste ved Bosporus. 1923 kaltes mgr. Dolci til Nuntius i Bukarest ved den rumenske regjering, hvor han bl. a. har fått avsluttet de overordentlig vanskelige konkordatforhandlinger.

Mgr. Rodrigo Villeneuve, erkebiskop av Quebec, tilhører ordenen den ubesmittede undfangelses oblater, er født 2. november 1883 i Montreal. Pius XI utnevnte ham 3. juli 1930 til biskop av Gravelbourg og ga ham 11. desember 1931 hans nuværende verdighet.

Erkebiskop Theodor Innitzer av Wien, født 25. desember 1875, har siden 9. september 1932 vært kardinal Piffis etterfølger i Wien. At han så snart får kardinal-purpuret kan opfattes som en særlig velvilje av den hl. Fader overfor Østerrike, hvis plass i kardinalkollegiet derved utfylles etter kardinal Frühwirths død. Vi skal senere komme tilbake til hans levnetsbeskrivelse, som bl. a. omfatter ministerporteføljen for Social- og Undervisningsdepartementet.

Aktuell

Roman-konkurransen.

Det franske selskap for social utdanning og gjensidig social støtte, hvis formann, erkebiskop *Baudrillart*, vil være kjent fra hans deltagelse på historikerkongressen i Oslo i 1928 og ved den eukaristiske kongress i Kjøbenhavn ifjor sommer, har besluttet å igangsette en romankonkurransen med et bestemt formål.

Under inntrykket av den fare den europeiske civilisasjon i våre dager er utsatt for har dette selskap utlovet prisbelønninger på 50 000, 20 000 og 10 000 franske francs for de beste romaner om bolsjevismens mentalitet og om de ødeleggelser som iverksettelsen av bolsjevismens ideer har frembragt eller vil forvalde i familien, staten og samfundet.

Romanen kan skrives på hvilket som helst europeisk sprog og må være innsendt til *Monsieur Belle*, Chef du Secrétariat de l'Académie d'Éducation et d'Entraide Sociales, 31, rue de Bellechasse, Paris (VII e), innen 1. juli 1934.

Bedømmelseskomiteen består av *M. Henry Bordeaux* (Frankrike), *G. K. Chesterton* (England), *F. Meda* (Italia), baronesse *Handel Mazetti* (Tyskland og Østerrike), *M. Galvez* (Spania og Syd-Amerika) og *P. Walsh* (De Forenede Stater).

Nærmere opplysninger om betingelsene for deltagelse i konkurransen kan erholdes ved henvendelse til «St. Olav»s redaksjon, Akersveien 5, telefon 23 743.

Therese Neumann skal undersøkes.

Det vil sikkert vekke stor interesse verden over, at Therese Neumann fra Konnersreuth nu er gått med på å la sig underkaste en fornyet grundig medicinsk kontroll. Som bekjent bærer hun Kristi sårmerker på sitt legeme og har i fulle seks år hverken tatt fast eller flytende næring til sig.

På grunn av den overordentlig store interesse som blev vakt omkring de fenomener, som knyttet sig til denne fattige bondepiken, og de helt forskjellige utlegninger av disse, hadde de bayerske biskoper bedt henne underkaste sig en kontroll, ledet av landets beste læger. Therese Neumann vegret sig lenge, men har nu tilslutt gitt efter.

De tyske katolske blader mener at Therese vil gjøre Kirken en tjeneste ved å tillate denne undersøkelse. Benediktineren dom Aloysius Mager går videre enda,

idet han mener der påhvilte henne en moralsk forpliktelse til å la undersøkelsen finne sted, når biskopene ønsket det, selv om det er forbundet med mange ubehageligheter for henne selv.

«Det kan ikke være den minste tvil,» skriver dom Mager, «om sannheten av de begivenheter som ørettes fra Konnersreuth,» og han er fullt overbevisst om Thereses gode tro, hennes opriktighet, sannferdighet og store fromhet.

«Men,» fortsetter han, «hverken en helt naturlig eller en overnaturlig forklaring på fenomenene foreligger enda. Derfor er det at biskopene har ønsket en ny undersøkelse, for å fastslå hvorvidt det virkelig og absolutt er så at Therese ikke tar næring til sig.

De bayerske biskoper er i full overensstemmelse med Rom i denne sak. Rom har nemlig selv anmodet om å få fenomenene undersøkt og klarlagt. Kirken kan nemlig ikke, når Konnersreuth er blitt så meget omtalt og omdisputert verden over, forbli helt likegyldig. En undersøkelse av saken ved hjelp av de mest moderne lægevidenskapelige metoder er blitt en absolutt nødvendighet.

Biskopene vil at undersøkelsene kun skal gjelde hvorvidt Therese intet har spist eller drukket siden 1927. Det er blitt meddelt at i året 1926—1927 drakk hun hver dag litt vann, men siden 1927 har hun intet tatt til sig.

En undtagelse er selvsagt den hellige kommunion, som hun mottar hver dag.

For seks år siden blev det foretatt en lignende undersøkelse som den det nu er tale om. Hun blev overvåket av seks sykepleiersker i fjorten dager, men disses vidnesbyrd om at hun slett intet tok til sig er blitt dradd i tvil.»

Therese Neumann er nu 35 år, idet hun er født langfredag 1898.

BOKANMELDELSE

«HUS OG HAVE», det utmerkede norske tidsskrift, som utkommer på Some & Co.'s forlag under fru Katti Wankels redaksjon, har utsendt et nytt hefte, som om mulig er enu bedre enn sine forgjengere. Mer og mer blir dette tidsskriftet en konkret hjelp — ikke bare en estetisk fornøielse opplannet et gran misundelse over så «fint» mennesker kan ha det, men en virkelig nyttig rådgiver og idégiver for alle som er interessert og glad i sitt hjem. Mer og mer koncentrerer illustrasjonene om nytteprinsippet: deres studium gir anvisninger på en morsom anbringelse av en krukke, en original gardinophengning eller et fikst arrangements av ens billeder. Men hvad der enu ikke inntar nær bred plass nok er farveforslagene: de utmerkede, men alt for få anvisninger, som der gis til vakre farvesammenstillinger i de forskjellige værelser. Uten skade kan denne del av tidsskriftet utvides betydelig — den avhjelper et stort savn og er til uvurdelig gagn for alle de hjem utover landet, som elsker det vakre, men trenger fornyelse av sin smak og sin farvefølelse. Men allerede som det er, er tidsskriftet interessant og nyttig, og anbefales alle yndere av brukkunst og hjemmehygge.

E. D-V.

Herhjemme: —

«ST. OLAV»s ekspedisjon holdes åpen tirsdag, onsdag og torsdag kl. 11—4, fredag kl. 2—8. Utbetaling er kun mandag kl. 3—4.

Vi henleder oppmerksomheten på den utlodning som Vår Frue Hospital i disse dager avholder i Rosenkrantzgaten 19 og 21. Vakre og nyttige ting til vakkert og nyttig formål.

Og likeledes gjør vi oppmerksom på basaren, som aktes avholdt på Stabekk 19.—26. mars til inntekt for den nye kirke derute. Gaver mottas med stor takk. Program i neste nummer av «St. Olav».

OSLO. I St. Dominikus kirken i Neberggaten 15 vil pater Béchaux hver tirsdag i fastetiden holde en fransk konferanse kl. 8. Emnene vil være: 14. mars: L'origine de l'Evangile. 21. mars: L'Evangile et l'Eglise. 28. mars: Comment lire l'Evangile. 4. april: La valeur religieuse et sociale de l'Evangile. 11. april: La Passion de Jésus dans l'Evangile. Hver søndag i høimessen kl. 10.30 vil pater Lutz holde fasteprekener. Emnene er: 12. mars: Religion. 19. mars: Religion og mystikk. 26. mars: Religion og samfundsliv. 2. april: Religion og offer. 9. april (Palmesøndag): Lidelseshistorien efter Johannes. 16. april (1. påskedag): Livets seier.

OSLO. De lokale St. Olavsforeninger i Oslo avholdt søndag 19. februar fastelavnsfest i foreningslokalet. Formannen i St. Olavs menighets lokalforening, hr. Olaf Andersen, ønsket velkommen og uttalte håpet om at de fremmøtte hadde medbragt et godt humør til glede og opmuntring for sig selv og andre. Dette håp blev ikke gjort tilskamme. Olavshymnen og Norvegica Catholica blev sunget med kraft og begeistring, hvorefter man gikk tilbords. Bevertingen var utmerket, og ved avsyngelsen av mgr. Kjelstrups uforlignelige kaffeviser kulminerte stemningen og holdt sig på samme høide hele aftenen. Hr. Willy Weis sang på en ypperlig måte noen tyske sanger og Dahl-Myhre deklamerte. Begge høstet varmt bifall. Den morsomme måte lokalet var dekorert på og bordene med de kulørte løpere, fastelavnsris og lys skapte lun hygge, festen hadde samlet over 100 deltagere. — Det var fest.

E d m.

BERGEN. Søndag 26. februar efter aftenandakten feiredes St. Pauls menighets fastelavnsfest for voksne i kirkens krypt. Prins Karneval (hr. F. Maubach) åpnet festen med å fremsi en utmerket, versifisert prolog av hr. tannlæge S. Messel. 6 unge damer i lyse, gammeldagse drakter danset derefter til musikens innsmigrende toner «Wienervals» av Strauss. Efter vakker sang av hr. Maubach og en violinsolo av hr. Belsky, gikk teppet op for aftenens skuespill: «Den gale onkel», farce i 1 akt av P. Urdahl, dekorasjoner av hr. B. Huzzar. De to hovedroller, den emanciperte frue, der tillike er hypotekbankdirektør, og hennes forkuede mann, blev dyktig spillet av frk. S. Haaland og hr. E. Mikkelsen. De øvrige optredende gjorde også sine saker utmerket. Efter skuespillet servertes kaffe og fastelavnsboller av yndige zigøinersker som senere på aftenen forlystet oss med sin livfulle dans, der likesom «Wienervals» var innstruert av hr. teaterinstruktør P. Kvamm. Utlodning, selskapeleg samvær, og musikalsk underholdning gav tiden vinger, og vi brøt op omkring kl. 12, efter å ha tilbragt noen muntre timer på denne glade fastelavnsfest.

P. L e a.

STAVANGER. St. Svithuns menighet avholdt fastelavnsfest søndag 26. februar. Festen åpnedes med avsyngelsen av St. Olavs-hymnen. Derefter fikk man høre noen musikknummer. En Harlekin manglet heller ikke, som fremsa en prolog. Så opførtes et morsomt skuespill. Det blev glimrende utført, og satte ustanselig tilskuernes lattermuskler på en hård prøve. — Straks etter fulgte bevertningen, som bestod av kaffe og krem-boller. Så gikk teppet tilside og atter stod Harlekin der, men denne gang innbød han til tombola, og omsetningen var rivende, hvad det gode resultat tilslutt viste, til stor glede for alle som nu strever for å få mest mulig inntekt til vårt nye foreningslokale. Festen var godt besøkt, og der hersket hele tiden den allerbeste stemning.

KRISTIANSAND. Den katolske dramatiska ungdomsklubb i Kristiansand hadde premiere fastelavnssøndag. Etter mange års hvile blev den opprinnelige scene med kulisser dratt frem igjen. Den fikk et grundig eftersyn og nytt utstyr, så den nu kan stå på fast gulv. Der spiltes for første gang: «Den gale onkel». De fleste spillere var debutanter, men det gikk med slik en fart, at man skulde ha trodd at alle spillere hadde stått på breddene mange ganger før. Selvfølgelig blev det en suksess over hele linjen. Den flotte marsj som innledning hadde visst inspirert både spillere og publikum. I aftenens videre forløp optrådte flere som vilde prøve den nye scene, og fremførte for Kristiansand aldeles ukjente numre. Det var især Bjarne Nielsen som gjestet Kristiansand og gledet oss med sine viser og andre tricks til stor glede for publikum, som tallrikt hadde innfunnet sig. Etter at de deilige boller var forsvunnet fra bordene forblev man ennu en lang stund forenet i hyggelig samvær og munter lek, og Martin Schikora hadde den ene historie efter den annen å fortelle. Festen var i alle deler vellykket, og pastor Maesch hadde all ære av det vellykkede arrangement.

En deltager.

Fra ekspedisjonen:

De utenbys abonnenter som av en eller annen grunn har — eller av økonomiske hensyn ønsker bladet gratis — bedes velvilligst opplyse om dette.

— og derute:

ROM. Det av mgr. Salotti, sekretær for Propagandakongregasjonen oprettede institutt for misjonsvidenskapelige studier, er nu i full virksomhet. Det står som eget fakultet i nøie forbindelse med Propagandakollegiet. Studietiden ved det nye institutt er 3 år og omfatter 6 hovedfag: Det gamle og nye Testamente med henblikk på misjonsgjerningen, misjologisk dogmatikk, misjonsmoral, misjonsrett, misjonshistorie. Dertil kommer 6 støttefag: misjonspedagogikk, sammenlignende religionshistorie, kolonirett, landbrukskunnskap, almindelig filologi og misjonslægekunnskaper — den siste i fire avdelinger: Hygiene, almindelig medicin, tropesykdommer og lægemidlers anvendelse. Endelig undervises i 7 bifag: Religionshistorie, hedningefolkenes politiske og kulturelle historie, koloniseringens historie, misjonsfolkens kunst og litteratur, de katolske misjoners historie og geografi, etnografi samt sprog. Det nye institutt er i første rekke beregnet på å gi de ordensfolk, som vier sine krefter til misjonsarbeidet, en videnskapelig utdannelse. Studieplanens anlegg, docentenes ry og det hele institutts internasjonale karakter vil gjøre det til et midtpunkt for den misjologiske videnskap.

«**BYEN OG VERDEN**». På påskedag vil i anledning det hellige år pave Pius XI efter å ha celebrert pontifikalmesse i St. Peterskirken i høitidelig procesjon begi sig ut på kirkens balkong, hvorfra hs. hl. vil lyse den apostoliske velsignelse over «byen og verden». Det er første gang siden 1870 at denne påskevelsignelse gis — fra Rom i september dette år blev erobret av Piemonteserne fra den hellige stol har ingen av pavene Pius IX, Leo XIII, Pius X eller Benedikt XV vist sig på balkongen. Den nuværende pave har lyst velsignelsen to ganger derfra, om enn ikke ved påsketid: like efter at han var blitt valgt til pave og dagen efter sin kroning.

VATIKANBYEN. Da en deputasjon fra det italienske radiofirma «Magnet Marelli» nylig hadde audiens hos paven for å overrekke et mottagerapparat av den aller nyeste type, betonet hs. hellighet i sin svartale kringkastningens store betydning for misjonen. Hvor verdifull en hjelp den var, når det gjaldt om å få sendt budskap til de lengst bortliggende egner av jorden, hadde paven selv erfart ved forkynnelsen av det hellige år. Ikke alene var denne forkynnelse blitt hørt selv på de fjerneste stasjoner samtidig — men allerede få timer efter var der pr. radio kommet takksigelser fra Peking, Kap det gode Håp og Nord-Amerika. Kringkastningen var en genial videnskapelig oppfinnelse, hvis betydning for sannhetens, kjærlighetens, den kristne kulturs og Guds rikes utbredelse, ikke kunde vurderes høit nok.

ROM. Pavens første kirkebesøk i det hellige år vil finne sted fredag den 7. april. Pave Pius XI vil som i det hellige år 1925 overvære «den hellige time» i St. Peter.

KØLN. Erkebiskopen av Köln har offentliggjort et budskap, hvorefter det ikke tillates politiske partimedlemmer å møte til gudstjenestene i uniform, likegyldig hvilket parti det så enn er. Heller ikke må partiemblemet bæres synlig. Undtagelse skjer kun for avdelinger som møter i sluttet tropp.

SEVILLA. Den kirkefiendtlige spanske politikk fortsetter — nu er der blitt lagt skatt på kirkeklokkeringningen — i Sevilla betales 100 peseten for hver gang klokken lyder. Selv den lille klokke under messen er blitt ilagt skatt: 1 pesete for første gang og 5 peseter for hver gang senere den røres. 131 klostre er blitt ødelagt bare i republikkens første år og 54 brent — senere er disse blasfemiske vandalismer steget i tall.

FRIMURERNE. Efter en nylig offentliggjort statistikk, som refererer sig til mars 1932, finnes der i Europa 666,691 frimurere, som fordeler sig som følger: Tyskland 75,328, England 350,000, Østerrike 1834, Belgien 4800, Danmark 7945, Skottland 59,000, Spania 3687, Finland 250, Frankrike 49,2000, Grekenland 4000, Ungarn ophevet, Irland 50,000, Italia ophevet, Luxemburg 110, Norge 11,102, Nederlandene 7932, Polen 302, Portugal 3000, Rumienien 4700, Sverige 23,101, Schweiz 5000, Tsjekoslovakiet 2000, Tyrkiet 2000, Jugoslavien 850.

TRANSVAAL. I dette land finnes nu 26,400 katolikker, som betjenes av 54 misjonsprester. 19 marister, 14 «skolesøstre» og størsteparten av de 437 ordenssøstre besørger skoleundervisningen — 46 katekister og 87 lærere står i misjonens tjeneste. I nærheten av Johannesburg støtter et kloster med karmelittinner arbeidet ved opofrelse og bønn. Siste år døptes 1805, hvorav de 400 var voksne.